

VĂZUTĂ DE DIRECTORI

numai rezultate cantitative, vor suna destul de rigid, dar le socotesc necesare. În primele șase luni ale anului, planul la spectatori și încasări a fost depășit cu 26%, capacitatea sălii fiind folosită într-o medie de 90%. Publicul vine la teatru — aceasta e constatarea cea mai îmbucurătoare a stagiunii. Nu cumva însă această îmbucurătoare constatare ar putea fi un îndemn către autoliniștire? Există fără îndoială acest pericol, dar ne vom feri de el. E o obligație vitală pentru noi.

Este nevoie să conspirăm permanent împotriva automulțumirii, în fond, împotriva rutinei, a oboselei, a sărăciei de imaginație, a superficialității, în construirea convenției teatrale. Astfel, a aduce un colaborator nu înseamnă a ne angaja împotriva casieriei teatrului și nici împotriva unui anumit om, ci împotriva unor semne de oboseală. Studioul experimental — în care ne-am propus să realizăm, în stagiunea următoare, *Cezar, măscăriciușul piraților* de D.R. Popescu; *Arca bunei speranțe* de I. D. Sîrbu; *Bărbierul din Sevilla* de Beaumarchais — este el însuși un mijloc de luptă împotriva modalităților desuete, altfel nu și-ar explica imperioasa lui necesitate. Vom „conspira” și împotriva publicului, acest element viu, fără de care nu putem trăi, pentru a-l scoate, atunci când e cazul, din mrejele divertismentului facil, pentru a-l înarma tot mai bine cu înțelegere în receptarea valorilor mai subtile ale artei noastre. Rezultatele acestei stagiuni sînt un argument și un îndemn.

Stagiunea a demonstrat prin succesele și inconsecvențele ei că un teatru nu este doar voința unui singur om, ci rezultatul unei mentalități colective. La noi, în ultima vreme, se pune accentul pe spiritul de echipă. Multe din spectacolele stagiunii își datorează existența ca acte de cultură, în primul rînd, acestui spirit de echipă care, în ultimă instanță, se confundă cu disponibilitatea colectivă de a accepta o modalitate de lucru și de a nu ocoli nici un efort pentru realizarea ei.

Ceea ce caracterizează, cred eu, de asemeni, favorabil, stagiunea noastră este și repertoriul axat pe o temă generală: vechile, noile și veșnicele legi morale. Nu facem o lege generală, dar de astă dată, am căutat tema și *pe urmă* am ales lucrările, în funcție de ea, de posibilitățile artistice și materiale ale teatrului, de gustul publicului la ora aceasta. Am reușit să îmbinăm în această temă piesa clasică cu piesa modernă și să pedalam pe o notă care ne place — atributul poetic al teatrului. Au intervenit și note armonice mai relaxate — *O zi de odihnă. Nu credeți în bărbați, Acul cumetrei Garton* — tocmai pentru a nu încerca să impunem un anumit gust, fără a

pregăti și a iniția mai întîi publicul pe diversele zone de cunoaștere a ideii de teatru. Stagiunea a marcat deci o preocupare repertorială și asta e un lucru — cel puțin ca intenție — pozitiv.

În concluzie: o stagiune în care balanța înclină spre satisfacții, o stagiune cu reale puncte de sprijin pentru un drum ascendent. Experiența ne arată că nu întotdeauna am știut să folosim astfel de situații pilot, că nu întotdeauna ele au constituit un ghid pentru mai mult și mai bine. Iată de ce, considerațiile făcute devin pentru noi puncte pentru un viitor program.

Ion Maximilian
(Constanța)

O stagiune a întrebărilor



Cred că actuala stagiune prezintă o serie de caracteristici ce mă îndreptătesc să o consider — cel puțin pentru o stagiune — a întrebărilor. În primul rînd, teatrul nostru peste cîteva luni împlinște douăzeci de ani.

În al doilea rând, teatrul s-a aflat în prima sa stagiune desfășurată într-o formă organizatorică nouă: fostul teatru de stat care cuprindea patru secții (dramă-comedie, operă-operetă, estradă și păpuși) și-a încetat existența și i-au luat locul trei instituții (relativ) separate și independente: Teatrul liric, sub direcția dirijorului Constantin Daminescu, Teatrul de revistă „Fantasio”, condus de compozitorul Aurel Manolache, și Teatrul de dramă și comedie (la care a rămas afiliată secția de păpuși).

Nici mie, nici colegilor mei proaspăt „avansați” de la profesia de artist la funcția de înalt funcționar, nu ne-a lipsit zîmbetul provocat de sensurile tradiționale ale datei de 1 aprilie, dată la care în 1969 s-a consfințit prin decizie noua topografie a vieții teatrale conștănețene. Dar superficialei și umoristiceii întrebări „cine pe cine păcălește de fapt?” i-au luat în puține zile locul, întrebări serioase de fond, legate și de caracterul experimental al formulei organizatorice, dar mai ales de sarcinile de creație ale colectivelor de artiști.

La Teatrul de dramă și comedie din Constanța deci, ne-am întreat mai întâi: care sînt de fapt forțele de care dispunem? Cît de întinsă poate fi gama la care pot răspunde, dacă nu cu virtuozitate (ceea ce poate s-a întîmplat pe alocuri), cel puțin cu corectitudine (ceea ce s-a petrecut aproape constant) cei 32 de actori și actrițe, trei regizori, două scenografe și cîțiva invitați? Am încercat să „glisăm” de la (autocitez dintr-o pagină a „României literare”) treptele grave ale tragediei antice (*Medeea* de Euripide) și cele ale dramei istorice (*Săgetătorul* de Omescu) la acutele comedii romantice (*Romanșoșii* de Rostand), ale comediei satirice („*Sfîntul Mitică Blajinu* de Baranga, *Familia Bliss* de Noel Coward) și ale vodevilului franțuzesc (*Puricele în ureche* de Feydeau). Pe treptele intermediare s-au situat o dramă moral-psihologică a scriitorului sovietic Mar Baidjiev (*Țărături pustii*), dramatizarea basmului lui Creangă, *Soacra cu trei nurori*, și piesa politistă *Regele punșurilor* de Ștefan Berciu.

Concentrîndu-ne o clipă atenția asupra travaliului de creație al actorilor din teatru și privind-l prin prisma varietății și diversității lucrărilor din repertoriu, constatăm rezultate surprinzătoare (cel puțin statistic), rezultate care, dacă într-o bună zi vor fi omologate și pe deplin atestate și calitativ, vor damna în sfîrșit indiferența cu care ne tratează adesea critica de așa-zisă specialitate. De aceea, folosindu-mă de solicitarea revistei, citez a atrage cît de cît atenția pe această cale asupra faptului că în contextul repertoriului amintit și al vecinătății și înrudirii cu două teatre muzicale, la rîndurile cu oarecare diversitate de repertorii, cîțiva actori încearcă adevărate tururi de forță ce se soldează uneori cu rezultate apreciable: Romel Stănciugel, Sandu Simionică, Dan Herdan, Romeo Mogoș, actori prezenți insistenți în afișele Teatrului de dramă și comedie, dețin și roluri — sau partituri, dacă vreți — în unele spectacole ale Teatrului liric și celui de revistă. Ileana Ploscaru, actriță cunoscută și recunoscută pentru fiorul ei de profunzime dramatică, creează cu dezinvoltură profesională roluri de mare ilaritate în cîteva comedii. Aflat la începuturile sale artistice, cel mai tînăr membru al trupei, actorul Petre Lupu a tatonat cu curaj, uneori cu prea mult curaj, 6 (șase) roluri principale într-o singură stagiune.

Încă o întrebare: se zice că teatrul are din nou nevoie de vedete. Avem posibilitatea de a consacra vedete în teatrul nostru conștănețean? Din nefericire, la această întrebare se insinuiază un răspuns întrucîtva deprimant: vedetele se consacră numai la București. Totuși, încă o întrebare: acest lucru se explică prin faptul că în Capitală s-au filtrat (sau infiltrat) și concentrat forțele artistice de prima mîină lăsînd provinciei eticheta inalienabilă de „periferie”? Sau pentru că la București se află centrul de televiziune, studioul de film și redacțiile celor mai citite pagini?

